

Ivan Frančišković *

ISSN 0469 - 6255
(157)

OSVRT NA KNJIGU:

**Prof. dr. sc. RATKO ZELENKA: MEĐUNARODNA ŠPEDICIJA,
Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, 1996., 626. str.**

A REVIEW OF THE TEXTBOOK:

Prof. dr. sc. RATKO ZELENKA: INTERNATIONAL SHIPPING

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci nakladnik je udžbenika i priručnika s naslovom MEĐUNARODNA ŠPEDICIJA. Opseg knjige je 626 tiskanih stranica s pedesetak ilustracija i priloga (tablica, grafikona, crteža, shema i dokumentanata-obrazaca) i više primjera iz prakse. Tiskanje je završeno u travnju 1996. godine.

Autor je dr. sc. oec. Ratko Zelenka, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Do danas je objavio više od 10 knjiga i 200 znanstvenih i stručnih djela s tematikom međunarodne špedicije (otpremništva), prometa, vanjske trgovine, logistike, osiguranja (...).

Prema svojoj koncepciji, strukturi, broju aktualnih ekonomskopravnih pitanja o špediciji (otpremništvu), prometu i vanjskoj trgovini, koja su jednostavno, koncizno, sustavno, znanstveno i stručno elaborirana, te metodičkoj i metodološkoj opremljenosti, ta knjiga je prva takve vrste objavljena u nas.

U toj knjizi znanstveno utemeljeno elaborirani su: postanak špedicije, razvoj špedicije u svijetu i Hrvatskoj, etimologija izraza špedicija, izbor naziva špedicija ili otpremništvo, špediter ili otpremnik, pojmovi špedicije, međunarodne špedicije, špeditera, međunarodnog špeditera, podšpeditera i međušpeditera, funkcije i vrste špedicije. Obrađena je špedicija kao sustav, a posebice sustav stručnih organizacija za međunarodnu špediciju i sve o FIATA-i.

Najveći dio prostora i najveća pozornost posvećena je ekonomskim i komercijalnim obilježjima osnovnih i specijalnih poslova međunarodnih špeditera, koje oni obavljaju pri organizaciji otpreme, dopreme i provoza robe. S ekonomskog, ali i pravnog motrišta, obrazloženo je tridesetak špediterskih poslova s brojnim primjerima iz prakse, te najvažnijim dokumentima koje špediteri ispostavljaju i pribavljaju. Intradaciji, kao najvažnijem špediterskom poslu, posvećena je naročito pažnja. Važnost tematike špediterova prava nametnula je potrebu da se, također, posebna pozornost posveti analizi pravnih sustava u Europi, bivšoj Jugoslaviji i Hrvatskoj. U sklopu pravnog sustava Republike Hrvatske posebice elaborirani su: izvori prava o špediciji i špediteru, pravni i ekonomski statusi špeditera, te pojam, bitni i nebitni elementi, oblik i načini sklapanja ugovora o špediciji. Obrazloženo je trinaest obveza, pet prava i dvije skupine odgovornosti špeditera iz ugovora o špediciji. O svemu su tome navedeni reprezentativni primjeri iz prakse.

Osim navedenog i originalnih tekstova prevedenih na moderni hrvatski književni jezik INCOTERMSA 1990. - MEĐUNARODNIH PRAVILA ZA TUMAČENJE TRGOVINSKIH TERMINA I REVIDIRANIH AMERIČKIH VANJSKOTRGOVINSKIH DEFINICIJA, ona sadrži vrlo kvalitetan komentar najnovijeg INCOTERMSA i vrijedećih Američkih vanjskotrgovinskih definicija s brojnim ilustracijama i praktičnim primjerima. Ta autonomna prava uređuju pravnoekonomske odnose (pravo, obveze, odgovornosti, troškovi, rizike, ...) između izvoznika (prodavatelja) i uvoznika (kupaca) u europskom i svjetskom vanjskotrgovinskom prometu (...).

Sve navedene i znanstveno utemeljeno obrazložene spoznaje, zakonitosti, informacije, poruke i preporuke o ekonomskopravnim pitanjima međunarodne špedicije (i špeditera), međunarodnog prometa (transporta) i vanjske trgovine trebaju poznavati ne samo špediterski nego i operativni i kreativni menadžeri svih aktivnih sudionika špediterskog, prometnog, vanjskotrgovinskog, lučkog prometnoagencijskog, carinskog (...) sustava, jer njihovo poznavanje predstavlja osnovni uvjet za siguran, brz, redovit i racionalan prijevoz tereta.

Knjiga je pisana na hrvatskom književnom jeziku, a znanstveni stil je jednostavan, prirodan, odmjeren, koherentan, raznolik i djeluju živo.

Taj udžbenik je i priručnik s monografskim elementima namijenjen studentima ekonomskih, prometnih, pomorskih, pravnih fakulteta i učilišta na kojima se izučava ekonomskopravna problematika međunarodne špedicije (otpremništva), međunarodnog prometa (transporta) i vanjske trgovine. S obzirom da sadrži i brojne spoznaje i rješenja vrlo aktualnih špediterskih, prometnih i vanjskotrgovinskih problema, može kao priručnik korisno poslužiti operativnim i kreativnim menadžerima i stručnjacima specijalistima, izravno i/ili neizravno, angažiranim u špediterskim, prometnim, vanjskotrgovinskim, lučkim, skladišnim, prometno-agencijskim, osigurateljnim, kontrolnim, carinskim i sličnim aktivnostima. I ne samo u Republici Hrvatskoj nego i u drugim europskim državama, primjerice Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Austriji, Njemačkoj (...).

Knjigu su recenzirali i dali pozitivne ocjene: dr. sc. ZVONIMIR ARŽEK, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; dr. sc. HENRIK OBLAK, redoviti profesor Ekonomsko poslovne fakultete Univerze v Mariboru i dr. sc. PAVLE ŠIMIC, nastavnik Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

* Dr. sc. Ivan Frančišković, izvanredni profesor Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i direktor CROATIA OSIGURANJA d.d. Rijeka

Knjiga se može naručiti kod: SVEUČILIŠNA KNJIŽARA d.o.o. 51000 RIJEKA, Trg Republike Hrvatske 6, Tel./Fax. 051/332-854